

Ikt. sz.: NEB-41/1-2/2018.

NEB-1/2018. sz. ülés
(NEB-1/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2018. május 15-én, kedden, 11 óra 02 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	6
<i>Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)</i>	6
<i>Dr. Semjén Zsolt tájékoztatója</i>	6
<i>Soltész Miklós tájékoztatója</i>	9
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	11
<i>Válaszok</i>	17
<i>Határozathozatal</i>	21
<i>Egyebek</i>	22
<i>Az ülés berekesztése</i>	25

Napirendi javaslat

1. Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló

Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló

Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló

Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló

Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló

Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló

Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló

Szolga József horvát nemzetiségi szószóló

Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszter

Soltész Miklós államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

Fülöp Attila helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 02 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm a megjelent szószólókat, munkatársainkat, a meghívottakat, a sajtó képviselőit és a megjelent érdeklődőket. Külön is szeretném köszönteni dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt urat és munkatársait, Soltész Miklós államtitkár urat, Fülöp Attila helyettes államtitkár urat, Nacsa Lőrinc képviselőt. Szeretném külön köszönteni dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet nemzetiségi ombudsmanhelyettes asszonyt és munkatársait. Szeretném köszönteni az országos nemzetiségi önkormányzatok megjelent elnökeit, munkatársait és minden kedves résztvevőt.

A határozatképeség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes: 11 bizottsági van személyesen jelen. Giricz Vera ruszín szószóló érkezését várjuk még. Dr. Simani Silva örmény nemzetiségi szószóló tegnap letette az esküjét, de az összeférhetetlenség megszüntetéséig nem gyakorolhatja a szószólói jogait. Szószóló asszony előre jelezte, hogy nem tud részt venni a mai ülésen. (*Giricz Vera megérkezik a bizottsági ülésre.*) Minden kívánságom ilyen gyorsan teljesüljön, Giricz Vera is megérkezett, úgyhogy tizenketten vagyunk a bizottság ülésén.

A napirend elfogadása előtt engedjék meg, hogy nagyon röviden néhány mondatot mondjak a bizottságunk első ülésének megkezdése előtt. Először is, visszatekintve az előző ciklusra, szeretném távollétükben is megköszönni Lázár János és Balog Zoltán miniszter uraknak az elmúlt négy évben a nemzetiségek részére nyújtott segítségüket. Ők a jövőben már más szerepkörben lesznek. Természetesen a jelenlévőknek is ugyanezt szeretném megköszönni, kiemelten Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úrnak, aki kezdettől sokat segített, Soltész Miklós államtitkár úrnak, Fülöp Attilának, aki sajnos a továbbiakban más munkakörben lesz szintén, de remélem, hogy a továbbiakban is marad és fog segíteni, amiben tud. (*Dr. Semjén Zsolt: Én is.*)

Másodszor, szeretnék nagyon röviden visszatérni arra, amit a bizottsági főosztály az értékelésében tett, hogy az elmúlt négyéves ciklusban a nemzetiségi bizottság - az albizottságokat is beleértve - az ülések számát tekintve az összes parlamenti bizottság közül a harmadik legtöbb ülést tartotta, az ülések időtartamát tekintve viszont magasan a legtöbbet ülésezett valamennyi parlamenti bizottság közül. Erre csak két mondatot szeretnék megjegyezni, de azt gondolom, nagyon lényeges. Egyrészt az időtartamba belejátszik, hogy - köztünk szólva - mi is szeretünk beszélni, de ami a legfontosabb, hogy a parlamenti bizottságoknál a napirendekhez való rövidebb-hosszabb hozzászólás és vita után szavazással döntés van, döntés születik, a nemzetiségi bizottságnál viszont minden napirendnél el kell jussunk odáig, hogy a 13 nemzetiség egyetértésre jut, de legalábbis mindenki számára jó kompromisszumra jut, hiszen minden továbbinak ez az alapja. Nagyon köszönöm a korábban a bizottságban dolgozó, ma már más helyen lévő szószólók eddigi munkáját, és kérem ezt a többiektől is a jövőre nézve.

A másik, amit alapvető fundamentumnak tartok, hogy sikerült a négy év alatt elérni azt, hogy a nemzetiségi bizottság által tett módosító javaslatok a parlamentben minden esetben egyhangúlag kerültek elfogadásra. Azt gondolom, a nemzetiségi

bizottságon belüli egyetértés és a politikával és a szakmával való, politikától független támogatás a két legfontosabb elv kell legyen a következő négyéves ciklusban is.

Az új ciklusra vonatkozóan egyrészt köszöntöm a korábbi, második ciklusukat megkezdő szöszlőkat. A többségünk maradt, ez azt is jelenti, hogy az országos önkormányzatok a nemzetiségi bizottság munkájával elégedettek voltak. Köszöntöm az új szöszlőkat, valamennyiüket ismerjük. Azt gondolom, egy jó csapat lesz. Minden feltétel adott az eredményes évhez. Köszönöm mindenkinek a bizalmat az elnöki jelöléssel és indítvánnyal kapcsolatban. A magam részéről igyekszem mindent megtenni.

Záró mondatként annyit, hogy a négy év során az elmúlt négy évhez képest egy sokkal szorosabb és folyamatos kapcsolatot és együttműködést szeretnék az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségével és a közgyűlésekkel.

A napirend elfogadása

E rövid bevezető után a napirendről szavaznánk a kiküldött meghívónak megfelelően. Módosító indítvány nem érkezett. Kérem a szöszlőkat, hogy aki a kiküldött napirenddel egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

Dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Rátérnénk az 1. napirendi pontra, amely dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján. Tisztelettel köszöntöm miniszterjelölt urat ismételtelen. Az Országgyűlés elnökének levele szerint megérkezett miniszterelnök úrnak az a megkeresése, amelyben tájékoztatja a Házat, hogy dr. Semjén Zsolt miniszterjelölt úr tárca nélküli miniszterré történő kinevezését javasolja. Az erre vonatkozó háttéranyag, önéletrajz e-mailben kiküldésre, kiosztásra került. A meghallgatás lebonyolításához azt javaslom, hogy hallgassuk meg miniszterjelölt úr tájékoztatóját, egy körben tegyük fel a kérdéseket, majd azután meghallgatjuk miniszterjelölt úr válaszait, és ezt követően szavaznánk a jelölésről, illetve a támogatásról. Miniszterjelölt úr, átadom a szót.

Dr. Semjén Zsolt tájékoztatója

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterjelölt: Nagyon szépen köszönöm. Igen tisztelt Elnök Úr! Igen tisztelt Bizottság! Szöszlő Hölgyek és Urak! Mindenekelőtt gratulálni szeretnék elnök úrnak, hiszen valóban történelmet írt azzal, hogy mandátumot szerzett a Magyar Országgyűlésben. Egyébként maga a bizottság is, a szöszlők is történelmet írtak az előző ciklusban - és a mostaniban is -, hiszen az egy nagyszerű dolog, hogy az őshonos nemzetiségeink a Magyar Országgyűlésben tevékenyen részt tudnak venni.

Ha megengedik, csak egy gondolattal érinteném azt, hogy miért is - hogy úgy mondjam - kerültek védőszárnyaim alá a határon túli magyarok mellé az egyházak és a magyarországi nemzetiségek. Azt gondolom, egyfelől azért, mert az emberi jogi ügyekben az egyházi, vallási kérdések és a nemzetiségi kérdések, a nemzetiségi jogok általában paralel módon járnak, akár az egyházi iskolák és a nemzetiségi iskolák tekintetében és így tovább. Tehát a nemzetiségi jogok, a vallási jogok, ezeknek az intézményei nagyfokú hasonlóságot mutatnak. Azt gondolom, ez a három terület az,

ami közvetlen vagy átvitt értelemben egyfajta szakrális terület, és egyébként azt gondolom, a napi pártpolitikából is ezeket a területeket érdemes kivenni, hiszen akár a külföldi magyarok, akár a magyarországi nemzetiségek, akár az egyházak kérdései valamilyen értelemben felette állnak a napi politika hullámverésén, és én igyekezni is fogok így védelmezni ezt a területet.

Ha megengedik még, amit a szellemi megalapozás tekintetében elmondtam a Nemzeti összetartozás bizottságában a határon túli magyarok vonatkozásában, pontosan ugyanazt tartom a magyarországi őshonos nemzetiségek tekintetében is, hogy minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen érték. Valóban olyan sajátos értékgazdagság, amit csak és kizárólag az az adott nemzet vagy nemzetrészt adhat az egyetemes emberiségnek. A francia a franciaságát, a magyar a magyarságát. Különösen igaz ez a nemzetiségek tekintetében is, mindegyik őshonos nemzetiség tekintetében. Például mondjuk lengyel vonatkozásban Bem tábornok része az egyetemes lengyel történelemnek, Bem tábornok része az egyetemes magyar történelemnek. Bem tábornok része egyébként az egyetemes világtörténelemnek, de egy speciális öröksége a magyarországi lengyelségnek. Különösen is így van ez, amikor az adott nemzetrészt, az adott nemzetiséghez tartozó művészről, tudósról van szó. Ezért akár a magyarországi szlovákság, akár a magyarországi románság, a magyarországi szerbség, a magyarországi bolgárság - minden nemzetrészt elmondható - egy különleges felelősséget visel, ugyanis egy olyan sajátos gazdagság örököse, amit rajta kívül senki más nem tud megvédeni és nem tud megőrizni. Mondjuk a románság tekintetében van az egyetemes románság, és van az egyetemes magyarság, de a magyarországi románságon kívül mondjuk a gyulai történetet, az ottani egyházművészeti emlékeket, kulturális emlékeket, akár nyelvi emlékeket sem az egyetemes románság, sem az egyetemes magyarság nem tudja megőrizni, csak a magyarországi románság.

Ezért arra törekszem, és ennek az egyszeri és megismételhetetlen értékgazdagságnak a tudatában kell védenünk ezeket az értékeket, hogy van az egyetemes magyarság, van az adott másik ország, nemzet vagy kultúra, és van az a sajátos valóság, amit a magyarországi nemzetiség tud adni. Például a magyarországi németesség esetében a magyarországi svábok története persze része az egyetemes német történelemnek, része a magyar történelemnek és kultúrájának, de a magyarországi svábság kultúráját, művészetét, hagyományait rajtuk kívül senki más a földkerekségen nem fogja tudni megőrizni. Ezért ezzel a különleges felelősséggel kell mindannyiunknak hozzáállni ezen értékőrzéshez.

Azoknak a nemzetiségeknek a tekintetében, ahol van egy anyaország, van egy különleges küldetés is, hogy egyfajta hídszerepet töltsenek be Magyarország és az adott másik ország között, Magyarország és Horvátország között és így tovább, Magyarország és Szlovákia között. Erre például egy nagyszerű példa volt, amikor Lyubomir úrral és Pásztor úrral együtt ültünk a szerb-magyar közös kormányülésen, amikor látható volt, hogy a magyarországi szerbség és a vajdasági szerbiai magyarság valóban betölti ezt a hidat a kormányok felé, amivel pillanatokon belül szemmel láthatóan felettébb jól járt a vajdasági magyarság, mert Pásztor Istvánt se kell féltetni, ha van egy lehetőség, amit ki kell használni. Te is megtettél mindent, amit meg lehetett tenni a magyarországi szerbekért. Jól járt vele Szerbia, és jól járt vele Magyarország, egyébként ezen keresztül jól járt vele az összes magyarországi nemzetiség. Azt gondolom, van egy ilyen természetesen sajátos hídszerepe az adott nemzetiségnek. Nincs a szó szoros értelmében véve egy adott ország, adott nemzetiség vonatkozásában, mondjuk a ruszinság tekintetében, ruszin kultúra, ruszin nép, ruszin hagyomány akkor is van, tehát ugyanez a szerep ugyanígy fennáll.

Itt azért azt viszont szeretném nagyon pontosan deklarálni, hogy ha esetleg nézeteltérésünk, vitánk van egy adott országgal, abból semmilyen hátrány nem származhat az adott magyar nemzetiségre. Részint, mert ebben semmi felelőssége nincs pro primo, pro secundo pedig mi nem azért támogatunk, ismerünk el és becsülünk egy magyarországi nemzetiséget, mert az adott másik ország politikájával éppen milyen a viszonyunk, hanem önmagáért. Ha jó a viszony és szerencsés az együttműködés, akkor mindannyian örülünk neki, és nyilván mindenki jól fog járni, de ha éppen terhelt a külpolitikai viszony, abból sem származhat semmiféle hátrány az adott nemzetiség vonatkozásában. Ezt szeretném nagyon pontosan leszögezni.

Itt külön megköszönöm a vegyesbizottságokban való munkát. Azt kell mondanom, a vegyesbizottságokban való munkája az adott nemzetiségnek mindig konstruktív volt és példaértékű. Ha sikerült előrelépni az adott vegyesbizottság tekintetében, akkor abban az ő érdemük vastagon benne van. Ha nem sikerült előrelépni, abban nekik semmiféle felelősségük, „bűnrészességük” nincs. Ha sikerül ott pluszmegállapodásokat elérni, azokat végre fogjuk hajtani örömmel. De ha nem sikerül megállapodásokat elérni, az adott nemzetiségre semmiféle hátrány abból kifolyólag nem származhat. Ezt szeretném nagyon határozottan leszögezni.

Ha megengedik, most csak néhány dolgot mondanék. Ha elnök úr lehetővé teszi, akkor megkérném Soltész államtitkár urat, hogy ő is szóljon néhány szót mint nagy védelmezője és támogatója a magyarországi nemzetiségeknek, és a jövőben is ugyanezt a munkát fogja csinálni. Sajnos Attilát elhappolták, de azért a kapcsolatok megmaradnak.

Valóban történelmi dolog volt az új magyar alkotmányban, Magyarország Alaptörvényében, hogy deklaráltuk, ami eddig is tény volt egyébként, de deklaráltuk, hogy az őshonos nemzetiségek államalkotó tényezők. Nagyon fontosnak hangsúlyozom annak a tudatosítását, hogy természetesen mi minden kultúrát, minden népcsoportot, minden nemzetiséghez, nemzethez tartozó embert becsülünk, tisztelünk, de soha nem fogadtuk el azt, hogy egy pár éve idejött népcsoportnak hasonló jogai kellenének, hogy legyenek, mint azoknak az őshonos nemzetiségeknek, akik sok évszázada vagy akár évezrede élnek ebben az országban, élnek együtt a magyarsággal, sőt nemcsak hogy élnek együtt a magyarsággal, hanem a magyar nemzetnek integráns államalkotó részét alkotják. Mi mindenkinek a kultúráját tiszteljük, mindenki kultúrájának a megőrzését támogatni fogjuk, de soha nem fogjuk elfogadni, hogy azonos szintre nivellálják az őshonos nemzetiségeket a pár éve idekeveredett különböző népcsoportokkal. Tiszteljük, becsüljük őket, nem őket akarjuk lehúzni, de az semmiképpen sem tehető meg, hogy egyenlőséget tegyünk a történelmi kisebbségek, történelmi nemzetrészek, történelmi nemzetiségek és különböző, utóbbi időben idevetődött csoportok, kultúrák, népesség között. Ez nem őket húzza le, hanem egyszerűen a történelmi jogok hangsúlyos elismerését jelenti.

A nemzetiségi törvény, amit együtt vittünk át - és külön köszönöm elnök úr szerepét ebben -, azt gondolom, valóban kiállja az idő próbáját. Történelmi tett volt, hogy ezt így keresztülvittük. Valóban úgy van, ahogy említette, például Lázár János nélkül nem ment volna. Én is szeretném megköszönni Lázár János e tekintetben való elkötelezettségét, és Latorcai Csabának is, aki - hogy mondjam - a szíve vérét locsolta ki, hogy ez keresztülmenjen. Az idő szorítása miatt volt nehéz az ügy. Mind Lázár János, mind Latorcai Csaba mindent megtett ebben az ügyben. Azt gondolom, ez a nemzetiségi törvény jó, kiállja az idő próbáját.

Szeretném jelezni, hogy ha előjönnek olyan szempontok, amelyek a magyarországi nemzetiségek számára fontosak, de az idő rövideje miatt akkor kimaradtak, akkor nem zárkozunk el attól, hogy ha valóban szükséges, érdemi módon szükséges a törvényhez való hozzájárulás és nem lehet esetleg rendeletekkel kezelni,

ha a bizottság úgy látja, akkor én a nyitottságomat hangsúlyozom, a kormány kész megfontolni, és hozzá tudunk nyúlni akár a törvényhez is, amennyiben ezt önök helyesnek látják. Mint ahogy az elején mondtam, a kedvezményes kvóta megvalósulása valóban történelmi tett, és azt gondolom, csak örülhetünk ennek mindnyájan, és még egyszer gratulálok, elnök úr.

Az elmúlt időszak eredményeit, azt hiszem, semmi nem mutatja jobban, minthogy a nemzetiségi intézmények száma 12-ről 82-re nőtt. Jelzem, hogy nagy híve vagyok az intézmények átvételének, nemcsak egyébként egyházi vonatkozásban, hanem nemzetiségi vonatkozásban is. Azt gondolom, akár az egyházi, akár a nemzetiségi intézmények mindig egyfajta pluszt jelentenek, nem azért, merthogy az állami, önkormányzati kevesebb volna, de a nemzetiségiben mindig van egy plusz, mert magában foglalja azt, amit az állami, de mindig van benne még valami, ami még gazdagabbá teszi. Különösen van egy átfedés, hiszen számos ország esetében a nemzetiség szorosabban kötődik valamely felekezethez, ebből kifolyólag az adott felekezeti oktatás vagy intézmény egyúttal nemzetiségi jelentőségű is. Csak azt tudom mondani önöknek, hogy ugyanúgy, mint az egyházi intézmények vonatkozásában, partnerre találnak bennem a tekintetben is, hogy minél inkább több intézmény kerüljön nemzetiségi kézbe, vagy egyházi vonatkozásban, aminek nemzetiségi vonzata is van.

Az összegek tekintetében is megállapíthatjuk, hogy megháromszorozódott az elmúlt ciklusban az erre fordított összeg, 3,5 milliárd körülről indultunk. Persze nehéz, hogy mit számítunk bele és mit nem, de nagyvonalakban 3,5 milliárd körülről indultunk, és 10,5 milliárdnál vagyunk. Azt tudom önöknek ígérni, hogy ha értelmes javaslat van, akkor a kormány nem fog filléreskedni ezen a területen, mert tartozunk ezzel az adott nemzetiségnek, tartozunk ezzel az adott nemzetnek - román, szerb, horvát stb. -, és tartozunk a magyarságnak. Ha értelmes, megalapozott, fenntartható javaslat van, akkor bátran tegyünk javaslatokat a programok tekintetében vagy különös vonatkozásában az intézmények átvétele tekintetében.

Elnök úr, én nem is akarom húzni az időt. Ha lehetővé teszi, akkor megkérem, hogy államtitkár úr vagy államtitkársjelölt úr is - nem is tudom, pontosan, mi vagy (*Derűtség.*), bizonyos értelemben államtitkár vagy most is, és államtitkár lesz, tehát valamilyen minőségében - mondjon valamit. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadnám a szót Soltész Mikós államtitkár úrnak, államtitkársjelölt úrnak.

Soltész Miklós tájékoztatója

SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Valamilyen minőségben mondom akkor... (*Dr. Semjén Zsolt: Soltész Miklós-minőségben. - Derűtség.*) Köszönöm szépen. Isten áldja önöket! Köszönöm szépen miniszterelnök-helyettes úr elmondott szavait. Amit ő elmondott és a jövőre tekintve előre jelzett, minősítette, és pozitív értelemben minősítette az elmúlt nyolc év, de leginkább az elmúlt négy év és remélhetőleg a következő négy év közös munkáját is.

Először én is szeretném megköszönni a korábbi szószólók munkáját, akik itt ülnek, a korábbiaknak, akik pedig nincsenek itt, azoknak is nagyon köszönjük, hozzátevé, hogy azok az elnökök, akik a nemzetiségeket eddig vezették, vagy most is vezetik, közös munka volt. A szószólók a parlamentben, mondjuk így, látszólag a háttérben, de mégiscsak ők biztosították azt, hogy azt a sok-sok pozitív döntést meg tudjuk hozni, ott legyen mögötte a sok-sok nemzetiség, nekik is köszönöm. Ugyanígy én is gratulálni szeretnék elnök úrnak és az újonnan bejutott szószólóknak is. Nekik kívánom, hogy négy év múlva ugyanazzal a sikerrel álljanak fel, ha szabad így

mondani, hogy mekkora munkát végeztek el, mint a most leköszönő négy év után az elődeik. Sok sikert kívánok önöknek, és közös jó munkát, ha szabad így mondanom.

Mindamellett én is két embernek köszönöm. Fülöp Attilára szerintem valóban számíthatnak majd a következő időszakban is a szószólók is, a nemzetiségek is. Azért, mert más területre kerül, az nem azt jelenti, hogy a szívében nincsenek ott, vagy nem kerültek bele az elmúlt évek során. Itt van egy fiatal képviselőnk is, Nacsá Lőrinc, aki pedig titkárként dolgozott sokáig önökkel is közösen. Bízom benne, hogy ha a parlamentben bármikor szószólóként, képviselőként segítséget kérnek, hozzá fordulnak, ő is biztosan segíteni fog. *(Dr. Semjén Zsolt: Csak mondom, hogy mindenki KDNP-s. - Derültség. - Dr. Semjén Zsolt: Mindenki is.)*

Ehhez tényleg már csak azt szeretném hozzátenni, elnök úr, tisztelt bizottság, hogy ami munkát közösen elvégeztünk, egy hatalmas nagy lépés volt az elmúlt négy év során, sokkal magasabb szintre helyeztük nemcsak az anyagi támogatást, hanem a lehetőségeket is, a lehetőségeket az anyaországok felé. Gondoljunk bele abba, hogy hány száz, most már hány ezer gyermek nyaralhatott itt, illetve vehetett részt tanulmányi kirándulásokon, különböző lehetőségeken át az anyaországi környezetben, hogy nyelvet tanuljon. Az idősebb vagy a felnőtt korosztálynak is megadatott ez a lehetőség akár zarándoklatokon keresztül, akár kulturális rendezvényeken keresztül. Egy olyan, mondjuk így, minőségi ugrás történt az elmúlt évek során, amelynek persze része volt az intézmények átadása, átvétele is, és ehhez külön gratulálok főleg az országos, illetve a helyi önkormányzatoknak, hogy mindezt vállalták, és nemcsak vállalták, hanem jól is működtetik mindezeket az intézményeket.

Ha szabad összekötni, amit miniszterelnök-helyettes úr mondott, miszerint a KDNP-s vagy kereszténydemokrata gondolkodás jellemzi ezt a vezetést ezen a területen, ezt azért tartom nagyon fontosnak, mert jól látjuk, önök is érzik, hogy persze kellenek a kulturális támogatások, nagyon fontosak a köznevelési támogatások, nagyon fontosak az intézmények működéséhez nyújtott támogatások, de ha nincs ott a kereszténység, nincs ott a hit, akkor a megmaradás sokkal kisebb mértékű lehet egy-egy nemzetiségnél. Ahogy látjuk ezt a határon túli magyaroknál is, akik elveszítik a hitüket, a kereszténységüket, ott a beolvadás felgyorsulása sokkal nagyobb, és ez igaz az itteni magyarországi nemzetiségekre is. Biztatom önöket, hogy ebben a tekintetben is bátran forduljanak hozzánk a következő évek során. Azok az egyházi fejlesztések vagy törekvések, amelyek akár a szlovéneknél, a szerb nemzetiségnél, a ruszin nemzetiségnél, de a többiekénél is előfordultak az elmúlt évek során, ugyanúgy jellemezzék a következő éveket is, és ebben teljesen természetesen ugyanúgy segítségükre leszünk.

Elnök úr, köszönöm szépen a lehetőséget. Köszönjük, hogy együttműködhetünk. Teljesen természetes, hogy amint meglesz a kinevezés, nemcsak nekem, hanem az új helyettes államtitkár úrnak, akkor őt be fogjuk mutatni. Ezzel már elárultam, hogy úr lesz, de ennél többet még nem mondok. *(Derültség.)* Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatókat. Mielőtt megadnám a szót a bizottságunk tagjainak, nem korlátozva senkinek az idejét, de azt szeretném kérni, hogy valóban kérdés legyen. Szerencsés lenne a hatékonyság érdekében, ha egy percen belül maradna mindenki. Köszönöm szépen.

Kérdezem, hogy ki kívánja kezdeni a kérdéseket. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erikának adom át a szót.

Kérdések, hozzászólások

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót. Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntök minden jelenlétet. Köszöntöm szószólótársaimat, az újakat és a régieket egyaránt. Köszöntöm vendégeinket, miniszterelnök-helyettes urat, államtitkár urat, és köszöntöm a még elvileg hivatalban lévő helyettes államtitkár urat is. Egyúttal én is a köszönet szavával szeretném kezdeni a mondandómat, és nem tudom, hogy az egy percet elbírja-e. Igazából a ciklus zárásakor annyira nem volt rá mód és lehetőség, hogy elmondjuk talán közösen, de külön-külön is, hogy az a tapasztalatunk, hogy az elmúlt négy évben, de mondhatnám, az elmúlt nyolc évben a magyarországi nemzetiségek valóban jelentős előrelépést élhettek meg, és azt kell mondjam, ennek nemzetközi elismertsége is van. Én most maradok otthon, és azt mondom, hogy például Szlovéniában - ezt elég sok helyen elmondtam én magam is a választást megelőzően és a választást követően - a szlovén politikusok megítélése is ez. Nagyon bízom benne, hogy a változások, illetve a váltás következtében az, hogy a nemzetiségek ügye a Miniszterelnökség hatáskörébe fog tartozni, ez nem fog változni. Mindannyiunknak vannak tervei és elképzelései, és természetesen nem akarunk megállni ezen a jól megkezdett úton. Államtitkár úr is pontosan tudja, hogy vannak megkezdett folyamatok, amelyeket szeretnénk befejezni.

Én most akkor a kérdésre térnék rá, mert elnök úr nagyon szigorú, és hátha belém fojtja a szót. Minekutána intézményeket vettek át a nemzetiségi önkormányzatok, az országos önkormányzatok és a helyi önkormányzatok is, és a köznevelés kérdése még mindig államtitkári szinten is az EMMI-nél marad, illetve ugyanígy a kultúra, hiszen a nemzetiségi kultúra, Magyarország kultúrája en bloc számos átfedést is mutat, ezek a lehetőségek, illetve egyáltalán a köznevelési államtitkársággal, a kulturális államtitkársággal a mi kapcsolataink a továbbiakban az államtitkárságon keresztül, illetve a miniszterelnök-helyettes úr, hogy is mondjam, közvetítésével fennmaradnak, és ami igazán izgat, már elhangzott, az a köznevelési megállapodások sorsa, hiszen azokat az EMMI-vel kötötték az önkormányzataink.

Még egy ilyen kérdés adódik, ami mindannyiunkat érint, ez pedig a Pro Cultura Minoritate díjának odaítélése, ami szintén az államtitkárság kezelésében volt. Ez átkerül-e? *(Soltész Miklós: Minden marad!)* Minden marad, jó, köszönöm szépen.

Mindenkinek jó munkát kívánok, azoknak is, akik nincsenek itt, azoknak is, akik itt vannak, a Magyar Országgyűlésnek, mert azt hiszem, a közös munka közös érdek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Kreszta Traján román szószólónak.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Miniszterelnök-helyettes úr! Államtitkár úr! Helyettes Államtitkár Úr! Kedves Meghívottak! Vendégek! Kedves Szószólótársaim! A tények valóban elhangzottak, hogy pozitív értelemben az intézmények tekintetében anyagi vonatkozásban megszilárdult egyfajta támogatási rend, gond nélkül működhettek az intézményeink. Szerintem ezzel nincs is gond. Köszönjük ezt a támogatást, amit az elmúlt négy évben biztosítottak számunkra.

Van egy gordiuszi csomó, amit minden évben felvettem a négy év során Orbán miniszterelnök úrnak is, Áder János elnök úrnak is, és ezt teszem most is, hogy sikerül-e átvágni ezt a gordiuszi csomót, ami a magyar-román kapcsolatokat tulajdonképpen nehezíti. Elhangzott itt a vegyesbizottság, a mi esetünkben a vegyesbizottság tulajdonképpen nyolc év óta egy helyben jár. Ehhez kérnénk a

miniszterelnök-helyettes úr segítségével, hogy ha egyfajta elmozdulást el lehetne érni, akkor valóban megvalósulna a híd szerepe, hogy az itt élő románság az anyaország és Magyarország között egy átjárható híd legyen. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Alexov Lyubomir szerb szószólónak.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Nézem az órát, hogy ne legyen több egy percnél. Tisztelettel köszöntök mindenkit én is, természetesen elsősorban meghívott vendégeinket. Én is a köszönet szavával kezdeném miniszterelnök-helyettes úrnak, államtitkár úrnak, helyettes államtitkár úrnak, mert a magyarországi szerb közösség leginkább az elmúlt négy évben nagyon sok támogatást kapott a kormánytól, több intézményt vettünk át, és ezeknek a fejlesztését különböző kormányhatározatokon keresztül biztosította a kormányzat. Külön szeretném megköszönni azt a támogatást, amit a Szerb Ortodox Egyház kapott, ahogy miniszterelnök-helyettes úr is mondta, azoknak a kultúrkinccseknek a megőrzésére, amit csak a Szerb Ortodox Egyház tud itt, Magyarországon megőrizni. Nekünk ma is 44 működő templomunk van, és bár sajnos nem mindegyikhez tartoznak már hívek, de a templomokat legalább szeretnénk megőrizni.

Ami a kérdést illeti, az a finanszírozással kapcsolatos, és nem ezekről az egyedi finanszírozásokról kérdeznék, hanem a megnövekedett lehetőséggel kapcsolatos, ami az elmúlt évek költségvetési növekményéből adódik, amit eddig az EMET kezelt, de nem mindig sikerrel. Kérdezem, hogy van-e erre esetleg valamilyen terv, egy új szervezet magának az egész rendszernek a fejlesztése, átdolgozása érdekében. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szolga Jánosnak adom meg a szót...
(Közbeszólások: József!) Igen, Szolga Józsefnek. Tessék!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Köszöntöm én is vendégeinket, a jelölt urakat a nemzetiségi politika vezetésében. Néhány dolgot szeretnék felvetni. Minden nemzetiség egyik legfontosabb feladata a köznevelési intézmények működése, és mint köztudott, majdnem minden nemzetiség szórványban él és kistelepüléseken. Amit leginkább felvetettünk az elmúlt időszakban, legalábbis az országos önkormányzatok részéről, hogy lehetőséget kellene teremteni a nemzetiségi óvodák legalább egy csoportjának száz százalékos állami támogatására. Ezt a költségvetési törvény előkészítése miatt mondom. Remélem, hogy nem indul el a kisiskolák bezárása, mert ilyen 50-60 fővel vannak általában a nemzetiségi iskolák, amelyek kétnyelvűek vagy nemzetiségi oktatásúak. A költségvetési törvényhez visszatérve, az országos nemzetiségi önkormányzatok lényegében az elmúlt három évben, igaz, hogy nominális szinten, ugyanazt a támogatást kapták, ahogy elhangzott, rengeteg intézmény került alapításra, bővítésre, növekedett a garantált bér, tehát ennek a kompenzációjára is valahogy a költségvetési törvény tárgyalásakor sort kellene keríteni.

Mindenképpen a bizottságnál is kezdeményezni fogom - elmúlt országgyűlési választási tapasztalat -, hogy azok az anomáliák megszűnjenek, amelyek lényegében generálták ezeket a - nem is tudom - médiakampányokat, hogy milyen visszaélések történtek. Ezek lényegében a választójogi törvény anomáliáiból adódtak, a nemzetiségek választási eljárásában kellene valamit finomítani. Ebben is partnerségre számítunk.

Anyaországi kapcsolatok. Régi elképzelésem, hogy a V4-ek eléggé kevés olyan szempontból, hogy ennek V5-nek kellene lennie, mert a visegrádi találkozón Horvátország akkoriban is ott volt, és a Baltikumtól az Adriáig ezt meg kellene valósítani. Tudom, ez nemzetközi kérdés, de remélem, miniszterjelölt úr ezt mindenképpen támogatja.

Továbbra is számítunk arra, hogy a vegyesbizottsági ajánlásoknál esetleg rendezetlenebb, mint ahogy az előző időszakban is volt, a támogatások meglegyenek. Mivel most az EMMI-ből átkerült államtitkár úr is, nem tudom, a nemzetiségi köznevelési intézmények folyó pályázatait mikor kerülnek nyugvópontba, reméljük, minél előbb.

A nemzetiségek jogairól szóló törvény tekintetében - mivel helyi önkormányzati választások lesznek - mindenképpen partnerségre számítunk. Van egy-két javaslatunk, elnök úrral is beszélgettünk erről. Remélem, hogy ha ezekben a pontokban - így röviden szólva - pozitív előrelépést tudunk elérni, akkor mindenképpen támogatjuk a miniszterelnök-jelölt urat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Paulik Antal szószóló úrnak.

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Új szlovák szószólóként én is tisztelettel köszöntöm mindenekelőtt a bizottság tagjait, miniszterelnök-helyettes urat, államtitkár urat és helyettes államtitkár urat, illetve a vendégeket. Köszönöm mindenképpen azt a megközelítést, azt a pozitív megközelítést, ami sugárzott a miniszterelnök-helyettes úr szavaiból. Bízom benne, hogy ez valóban meg fog valósulni az együttműködés során.

Amit kérdésként fogalmaztam meg, részben elhangzottak, felvetődtek másoknál is, hogy az együttműködés intézményes keretei korábban főosztályi szinten voltak. Húsz évig dolgoztam közigazgatásban, ezért tudom, hogy az átszervezések mindig felvetődnek ilyen-olyan szinteltolódások a közigazgatás egyes szereplőivel kapcsolatban. Szeretném tudni, van-e már elképzelés, hogy marad-e főosztályi szint, illetve marad-e ez az összetételű főosztály. Kíváncsi lennék arra, hogy van-e már elképzelés az EMET, illetve a nemzetiségi támogatásokat kezelő támogatáskezelő szervezettel kapcsolatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga Szimeon bolgár szószólónak adnám át a szót.

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszöntöm a kedves vendégeket, bizottságunk tagjait. Lehet, hogy az egy percbe én se fogok beleférni, de igyekszem, hogy tartsam az egy percet. Először is a köszönet az első szó mindenféleképpen az előző négy vagy akár nyolc év együttműködésével kapcsolatban. Úgy gondolom, ahogy miniszterelnök-helyettes úr említette, az anyaországi kapcsolat a bolgárság részéről elég intenzív lett az utóbbi négy évben. Ez köszönhető mind az országos önkormányzatnak, mind pedig a szószólóknak és természetesen Magyarországi Kormányának és a bolgár kormányának is.

Ennek is köszönhető, hogy javaslatomra a Magyar Országgyűlés és a bolgár országgyűlés elfogadta a magyar-bolgár barátság napját, amely október 19-én van. Ezzel kapcsolatban lenne egy kérésem miniszterelnök-helyettes úr és természetesen államtitkár úr felé is. Ennek a napnak a megalapozása már megtörtént. A következő években ennek a lebonyolításával, folytatásával, megünneplésével kapcsolatban számoljon miniszterelnök-helyettes úr és természetesen államtitkár úr is, hogy ez biztosítva legyen. Tevékeny segítséget is várnánk az ön részéről természetesen mi is -

mint magyarországi bolgárok - és ahogy eddig, a jövőben is az ügy mellé, az ügy fontossága mellé és az anyaországi kapcsolat erősítése mellé állunk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Giricz Vera ruszin szószólónak.

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Nagy tisztelettel köszöntöm megjelent jelölt urakat, vendégeinket, a régi és új kollégáinkat. Úgy hiszem, a mi közösségünk az, amelynél a támogatás emelkedése a legszembetűnőbb, hisz az utóbbi időben, az utóbbi négy évben a ruszinok támogatási összege 168 százalékkal emelkedett. Most nem sorolom fel, hogy mi minden történt. Én is szeretnék köszönetet mondani Lázár Jánosnak és dr. Latorcai Csabának azért, hogy a lengyel, görög és ruszin tankönyvekre meghirdetett TÁMOP-pályázat végül is sikeresen befejeződött. Voltak buktatók, de közös erővel ezeket meg tudtuk oldani. Megjelentek a nagyon szép könyvek, a gyerekek nagy örömmel forgatják és tanulnak belőlük. Nálunk érdekesen alakul az oktatás. A múcsonyi iskolánk most a Szent Péter Görögkatolikus Általános Iskola nevet viseli, a görögkatolikus egyház fenntartásában van szeptember 1-jétől. Nagyon jó az együttműködésünk. Jelentősen emelkedett a nyelvoktatás szintje is, hiszen a nyelvtanár ösztöndíjat szerzett, kapott a kormánytól, és az Eperjesi Tudományegyetem Ruszin Nyelv és Kultúra Intézetében tovább folytatja szakmai továbbképzését. A másik iskolánk, amely az ország legkisebb iskolája, a komlóscai, a helyi nemzetiségi önkormányzat fenntartásában van, tehát mi várunk segítséget mind a két területről. Nagyon jó kapcsolatunk volt államtitkár úrral, helyettes államtitkár úrral, a napi gondjainkat mindig meg tudtuk velük beszélni, és a megoldást is mindig sikerült megtalálni.

Amit még szeretnék megköszönni, az a Debrecenben nemsokára elkészülő Görögkatolikus Ruszin Közösségi Ház, gondolom, ez unikum az országban. Ez az első ilyen intézmény, amelyben nagyon aktívan részt vesz az érsekség. Kocsis Fülöp érsek úr személyesen látogat ki gyakran az építkezésre. Úgy hiszem, hogy kora ősszel vagy késő nyáron ezt az intézményt is fel tudjuk avatni.

Úgy hiszem, amiben nagyon komolyan kellene együtt dolgoznunk, az a választási törvény finomítása, hiszen a választások során most is borzasztó sok probléma merült fel. Úgy hiszem, a sok érvénytelen szavazat is ebből adódik. Ezt felül kell vizsgálni, itt rendet kéne teremteni, mert nagyon sok a probléma.

A másik dolog, amit szintén támogatok én is, az az EMET és a Pro Cultura Hungariae-díj problémája, megoldása. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Farkas Félix roma szószólónak.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon nagy szeretettel és tisztelettel köszöntöm én is önöket, kiemelt tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat, államtitkár urat, helyettes államtitkár urat és természetesen mindenkit, aki megisztelt minket ma a bizottsági ülésünkön.

Én is azzal kezdem, hogy megköszönöm az előző négy év munkáját és együttműködését természetesen a kormány részéről felénk. Szeretném megköszönni azoknak a volt szószólótársainknak is, akik most már nincsenek velünk, nem kerültek be hozzánk, ők is nagyon nagy munkát végeztek - sajnos az élet ilyen.

Miniszterelnök-helyettes úr, két kérdésem lenne. Balog Zoltán miniszter úrnak is szeretném ezúton megköszönni a munkáját, nagyon sokat találkoztam és beszéltem vele. Két ígéretet tett nekem, amit most szeretnék egy kicsit behajtani. Az egyik a

Cziffra György kulturális centrum létrehozása, hiszen mondta, hogy belátható időn belül el fog készülni. Ez a cigánytársadalom által nagyon régóta várt terület, hogy végre birtokba tudjuk venni. Ez az egyik. A másik egy emlékezőhely: egy holokauszt-emlékezőhelyet kértem tőle, és ő erre ígéretet tett. Majd személyesen is szeretném önnel ezt megbeszélni, önnel mint keresztény emberrel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót dr. Rónayné Ewa lengyel szószóló asszonynak.

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA lengyel nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen, elnök úr. Én is nagy tisztelettel köszöntök minden vendéget. Szeretném a lengyelek nevében megköszönni ezt a nagy segítséget, amit kaptunk a magyar államtól. A mai napon elhangzott az, hogy a nemzetiségek egy hidat képeznek a két ország között. Azt hiszem, hogy ez a lengyel-magyar híd elég stabil, elég komoly, és nemcsak most, jelen időben, hanem történelmileg. Nagy tisztelet számunkra az, hogy a miniszterelnök úr első külföldi útja pont Lengyelországba vezetett. Tegnap a lengyel tévében kérdezték tőlem, hogy milyen konkrétumokat várunk ettől a szoros lengyel-magyar kapcsolattól, barátságtól. Azt hiszem, nagyon hosszasan lehetne felsorolni, amit már megkaptunk az utóbbi időben. Amit pedig most, a napokban tapasztalunk, ha semmi mást, csak két dolgot felsorolok. A Felczak Alapítványtól, amit Magyarországon, Lengyelországban sikerült létrehozni, nagyon sokat várunk. Nem tudom, hogy fog működni, mert ez egy teljesen új dolog. Gondolom, erről is kellene nekünk, lengyeleknek és nekem személyesen is beszélni, mert kérdések vannak. A másik, amiről szintén tudjuk, hogy elindul, az a repülőjárat az USA-ba, ami lengyel, de innen, Magyarországról. Ezek a konkrét együttműködési eredmények.

Amit még létre kellene hoznunk és nagyon fontos feladatnak kell tekinteni a legközelebbi négy évre vonatkozóan, ahogy előbb elhangzott, a választási törvénnyel kellene foglalkozni.

A köznevelési törvény tekintetében, azt hiszem, pláne a kisebb nemzetiségeknek nagy feladatuk lenne. Erről a kolléga is beszélt, az óvodai nevelésről. Ahogy 2004-ben sikerült - éppen lengyel javaslatra - létrehozni kiegészítő nyelvoktató iskolát, hasonló jellegűt kellene, stabil finanszírozást biztosítani az óvodáskorú gyerekeknek, mert ez a probléma nincs megoldva. Nem kell senkinek magyarázni itt, hogy a nevelés, a nemzetiségi nevelés, nyelvnevelés nem az iskolában kezdődik, hanem már a bölcsődében, de mindenféleképpen az óvodában. Ha nekünk fontos az utánpótlás e téren, akkor természetesen ehhez kellene nyúlni, ezzel kell foglalkozni.

Itt a kicsikről beszéltem, de ugyanolyan fontosak nekünk a nyugdíjasok. Az itt élő lengyelek sajnos öregszenek, és nem mindig van megoldva minden probléma. Semmi másról nem fogok beszélni, csak egy jelenségre utalok, ami nekem nagyon furcsa. Ha akármelyik lengyel, aki itt él, itt dolgozik, nyugdíjba megy, akkor jól jár, ha csak egy évet kell várnia a nyugdíjra, egy évet, másfél évet. (*Giricz Vera: Nem Magyarország miatt, nem a magyar hatóságok miatt.*) Én magam is vártam majdnem két évet. Nem tudom, hol, melyik oldalon van itt a hiba, de utána kell járni és ezzel foglalkozni kell. Tudok nagyon sok példát mondani erre, hogy konkrétan mi történt. Szerintem ez is nagyon fontos. Ahogy a gyerekek fontosak, azok az emberek is, akik nyugdíjkorban vannak, ugyanúgy kell velük foglalkozni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Sianos Tamás görög szószólónak.

SIANOS TAMÁS görög nemzetiségi szószóló: Tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit. Köszönetet mondok először a régi szószólóknak, az újaknak

meg kívánok jó munkát! Mindenekelőtt szeretném megköszönni a Miniszterelnökségnek a Károlyi-palotát. Rendkívül nagy dolog, ami történt a görögség számára ebben az időszakban. Fel kell újítani természetesen, de még egyszer nagyon szépen köszönöm. *(Dr. Semjén Zsolt: És be kell lakni.)* Jelenleg folynak a különböző misék, önt is szeretettel várjuk.

Még egy kérésem lenne. Van egy kulturális intézményünk, amely a Börzsöny utcában van. Rövidesen jelentkezem önöknél segítséget kérni, mert a színháztermet, a színpadot, a fűtést, egyéb dolgokat meg kell oldani, és nem kevés pénzbe kerül. Szeretném előre is megköszönni a segítséget. Mindenkinek jó munkát kívánok!

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadom a szót Szuperák Brigitta ukrán szószólónak.

SZUPERÁK BRIGITTA ukrán nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót. Tisztelettel és szeretettel szeretném én is köszöntenii miniszterelnök-helyettes urat, államtitkár urat, helyettes államtitkár urat, vendégeinket, a szószólókat, a munkatársakat, elnök urat. Először is köszönetemet szeretném kifejezni, ugyanis mindenki tudja, hogy jelenleg Ukrajna milyen helyzetben van. Úgy gondolom, úgy érzem, illetve ez valójában így is van, hogy a magyar állam nagyon sok támogatást, segítséget nyújtott számunkra. Gondolok itt például arra, hogy több éven keresztül nyári táboroztatásokra is volt lehetőség, ahol a kinti konfliktushelyzetből érkező gyerekek ki tudták pihenni azt, ami otthon érte őket - az egy stressz mindenki számára -, és meg tudtak nyugodni. Én többször voltam táborban három éven keresztül: látni a gyerekek csillogó szemeit, amikor mennek el, integetnek, és azt kérdezik, hogy mikor tudnának még esetleg visszajönni, van-e erre lehetőség. Ez nagyon fontos és nagyon jó volt, úgy gondolom. Gondolok arra is, hogy jelenleg az ukrán és a magyar helyzet sem a legjobb, viszont ennek ellenére érzem, hogy a támogatást továbbra is megkapjuk, és mi - mint ukrán nemzetiségiek - annyira nem érezzük ennek a konfliktusnak a hatását, gondolok itt arra, hogy Magyarországon mi, nemzetiségiek továbbra is megkapjuk a támogatást és a segítséget. Köszönöm szépen.

Szeretném kérni, ha lehetne, egy kulturális központot szeretnénk létrehozni - ugyanis jelenleg nagyon sok olyan gyerek van, aki picike, óvodás, iskolás -, egy kulturális központ jó lenne számunkra, merthogy amikor különböző programok vannak, hely lenne ahhoz, hogy találkozzunk, megszervezzük ezeket a rendezvényeket. Ifjúsági egyesületet szeretnénk létrehozni... *(Dr. Semjén Zsolt: Pesten?)* Igen, Pesten gondolkodtunk. Ebben kérném a segítséget. Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Miután az egy perccel, úgy látom, kicsit ráijesztettem a bizottság tagjaira, én is igyekszem magam tartani az egy perchez. Köszönöm a hatékony kérdéseket.

Kettő dolgot szeretnék nagyon röviden felvetni. Az egyik az, hogy a nemzetiségi kérdések és az egyházi kérdések átkerültek az EMMI-től, a civil szervezetek viszont ott maradtak. Ez a nemzetiségi civil szervezeteket hogyan fogja érinteni?

A másik: a nemzetiségek költségvetési kezelése is nyilván egy új helyzet lesz ezzel az átstrukturálással. Az lenne a másik kérdésem, hogy ez a költségvetést szerkezetileg hogyan fogja érinteni? Egyúttal visszaadnám a szót a miniszterjelölt úrnak.

Válaszok

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterjelölt: Megpróbálok minél gyorsabban, franciabekezdés-szerűen válaszolni, és ha elnök úr lehetővé teszi, még államtitkár urak is - ha kimaradna valami - kiegészítik.

A Köles Erika által felvetett kérdések tekintetében alapvetően a helyzet az, hogy ami megvan, az marad, tehát nem akarunk felforgatni semmit. Nekem mindig is az volt az elvem, hogy ha változtatunk, akkor csak akkor változtassunk, ha az jobb lesz, mint amilyen volt, ha nem lesz jobb, akkor ne piszkáljuk. Tehát ami eredmény, és el van érve - hogy ilyen csúnyán fejezzem ki magam -, egy megállapodás, akkor az érvényes, azt akceptáljuk és tiszteletben tartjuk, beleértve a díj tekintetében, a közoktatási megállapodások tekintetében és így tovább.

A precízebb államigazgatási végrehajtás tekintetében, hogy mondjam, nem hivatalosan, egy nehéztüzérségi fegyveremet bevetem, hosszas győzködéssel rábeszéltem a magyar katolikus püspöki kart és átengedik Németh Emma nővért. Aki egyházi ügyben ismeri, az tudja, hogy az adójogszabályoktól kezdve, hogy mondjam, a legprecízebb könyvelők által is csak átlapozott lábjegyzetekig ismer mindent, ami létezik az egyházi oktatással kapcsolatban és minden ezzel kapcsolatos területen. Miután ő átjön hozzám, ezért az összes ilyen típusú precíziós dologban segíteni fog a nemzetiségek ügyében is. Biztosak lehetnek abban, hogy a Pénzügyminisztériumtól kezdve a szaktárcáig, hogy mondjam, ez a pontos kifejezés, mozgatva lesznek. Aki Emma nővért ismeri, annak nincsenek kétségei a tekintetben, hogy hamar kapitulálni fognak a derék bürokraták az ellenállás vonatkozásában. Most viccen kívül, a lényeg az, hogy akár a köznevelési megállapodások, akár a díjak stb., minden marad, ahogy van. Ezen csak akkor változtatunk, ha önök kérik, akkor is egyedileg, ha szükséges, akkor változtatunk rajta.

Kreszta Traján szószóló úr javaslata tekintetében teljesen egyetértek azzal, amit mond. Rajtam kívül, hogy mondjam, nagyobb híve a román-magyar sorsközösségnek és történelmi egyezségnek nincsen. Őszintén szólva én nem látom reálisnak, hogy a kisebbségi vegyesbizottság jegyzőkönyvét aláírjuk két ok miatt. Most nem akarom végigmondani a MOGYE-től kezdve a dolgokat, megint nagyon őszinte leszek akár a sajtó jelenlétében is: mi, a magyar kormány nem tudjuk, és nem is akarjuk egyébként, de nem tudjuk aláírni, ha például az RMDSZ nem látja úgy, hogy aláírható. Gondolom, a román fél sem ír alá úgy, hogy a magyarországi románsággal nem konzultál. Ebből kifolyólag, mondjuk úgy, a jegyzőkönyv sorsa bizonytalan. Ezért mondtam, hogy őszintén szólva engem a jegyzőkönyv annyira nem érdekel a magyarországi románság tekintetében. Ha a jegyzőkönyvben rögzítve van valami értelmes dolog, akkor megcsináljuk, mert a jegyzőkönyvben vállaltuk, de ha nem írjuk alá a jegyzőkönyvet, attól még ha van egy értelmes dolog a magyarországi románság számára, azt akkor is megcsináljuk, ha benne van a jegyzőkönyvben, ha nincsen, nem a vegyesbizottság miatt, hanem magunkért és a magyarországi románságért. Ön, szószóló úr, biztos lehet abban, hogy én partner vagyok abban, hogy minden jó ügyben, függetlenül attól, hogy benne van-e a jegyzőkönyvben, csináljuk meg. Multumesc.

Alexov Lyubomirnak szerb vonatkozásban: én még emlékszem, amikor Danilo püspökkel aláírtuk - a Szerb Ortodox Egyházmegyével - a megállapodást. Természetesen a Szerb Ortodox Egyház mindenben számíthat rám. Kérem, hogy ha alkalom adódik rá, a püspök úrnak és pátriárka őszentségének adja át hódolatomat. Megnyugtatóként mondom, igyekezünk úgy megoldani a dolgot, hogy lehetőleg az egyházi ügyekkel együtt a nemzetiségi ügyek is a BGA szárnyai alá kerüljenek, mert abban a pillanatban az egy nagy lendületet adna a dolognak, de majd meglátjuk,

pontosan hogy lesz. Egy dolgot megint, hogy mondjam, magunk között mondhatok: még senki nem járt rosszul azáltal, hogy a Miniszterelnökségre került fel az ügye. Ha a Miniszterelnökségről valaki egy szakminisztériumhoz került, és ha nagyhitű ember, akkor bízhat abban, hogy nem fog változni a pozíciója, de azt biztosan mondhatom, hogy aki egy szaktárcától a Miniszterelnökséghez kerül, annak az érdekérvényesítési szempontjai lényegesen megugranak a dolgok természetéből eredően.

Szolga József szószóló úr vonatkozásában: az óvodák tekintetében egy dolog biztos, hogy az óvoda szívügyünk. Igazából minden az óvodában dől el. Ezért nyomom határon túl is a magyar óvodát, ezért csináltunk Magyarországon is az egyházak tekintetében óriási óvodafejlesztést, és ezért biztatom önöket is arra, hogy nyissunk óvodát. Hogy mondjam, nehezen fognak tudni kitalálni olyat óvodaügyben, amit ne támogathatunk. Ha annak tényleg van realitása, és tényleg van gyerek, akkor csináljuk! Megmondom őszintén, az óvoda a legfontosabb.

A kisiskolák tekintetében azt gondolom, ahogy mi elvártuk, hogy a Felvidéken a kisiskoláinkat ne zárják be, ugyanúgy elvárható, hogy a nemzetiségi kisiskolákat se zárjuk be. Megjegyzem, én általában a kisiskolák bezárása ellen vagyok, mert részint egy kisgyerek esetében nehezen várható el, hogy elmenjen a falujából, a másik pedig az, hogy az egy másodlagos dolog, hogy most hány tanító néni foglalkozik vele, az, hogy az első években helyben van, ez részint a falu megmaradása szempontjából is fontos, és egyszerűen jobb, ha a gyerek helyben van. Itt egyetlen korlát van, ha tényleg már annyira kevesen vannak, amikor már effektíve fizikailag fenntarthatatlanná válik. Amíg ez a végszükség nincsen és van gyerek, addig a szükséges kiegészítést biztosítani fogjuk, hogy a kisiskola működni tudjon. Itt a tényleges korlát a józan ész. Akkor is nem annyira, hogy mondjam, az államigazgatás vonja le a konzekvenciát, hanem általában a helyiek vonják le. Megjegyzem, határon túl így vagyunk mi is, tehát amíg fenntartható, tartsuk fenn. Az a tanulság, hogy ha fenntartjuk, előbb-utóbb lesz gyerek is. Az szokott lenni - és most nem akarok politikai oldalvágásokat tenni korábbiakról -, hogy nem racionális, ezért zárják be. Bezárják, de akkor a falu sorvadásnak indul, és egy ilyen önmagát beteljesítő jóslatszerűen tényleg megszűnik. De ha elkezdjük fenntartani és mindenki azzal a felelősséggel van, hogy azon is múlik, hogy a gyereket odaírassa és meg akarnak maradni, akkor azok meg is maradnak, és akkor elkezdi szépen lassan növekedni a gyerekszám is.

Itt volt egy nagyon fontos dolog részint a választási törvény, részint a nemzetiségek vonatkozásában, és erről beszéljünk őszintén, a jogszabályi problémák. Nagyon fontos, hogy tényleg nagyon őszintén beszéljünk. A magyar kormány partner minden finomításban. Egy dologba nem akarom belenavigálni a kormányt, abba, hogy az legyen, hogy a kormány vagy a magyar államigazgatás mondja meg, hogy ki román, ki szerb és így tovább.

Most mi a helyzet? Az a helyzet, hogy öndefiníció kérdése, hogy én román vagyok, én szerb vagyok, én ruszin vagyok, én bolgár vagyok és így tovább. Köztünk szólva, ez nagyon liberálisnak tűnik, de szerintem abszurd. Ez megint ugyanaz a nemzetiségek vonatkozásában, mint amikor az a szélsőliberális dolog volt a kilencvenes években vallási vonatkozásban, hogy én kitalálom, hogy mondjuk Attilával és Mikivel megalapítjuk a „Szent Pohár Egyházat” - és mondjuk az operatőr úrral -, és akkor mi egy vallás vagyunk, mi egy egyház vagyunk, és van a Katolikus Egyház, a Református Egyház meg a „Szent Pohár Egyház”. Nyilván nem létezik ilyen vallás, nincs ilyen hagyomány (*Nacsa Lőrinc közbeszól. - Soltész Miklós: Lőrinc is be akar lépni.*) Lőrinc is be akar lépni... (*Derültség.*) Az mindig tudott helyezkedni, a Lőrinc. (*Derültség.*) Na, de viccen kívül, mert ez tényleg nagyon komoly probléma. Ez egy nagyon liberális dolognak tűnt, hogy mindenki mondja meg, hogy milyen vallást

akar, és mindenki mondja meg, hogy milyen nemzetiségű. Mi lett ennek a vége? Az lett a vége, hogy a kilencvenes években a Boszorkány Szövetség és gyakorlatilag a Kupleráj azt mondta, hogy ő termékenységi kultusz és ő egyház, a boszorkány egyház főboszorkánya meg azt gondolta, hogy azonos jogi státuszban fog üldögelni a református zsinat lelkészi elnöke és az esztergomi érsek között, ami nyilván abszurd.

Az a szélsőliberális aspektus, hogy minden tényleges kötődés nélkül valaki azt mondhatja, hogy ő teljes jogú tagja egy nemzetiségnek, szerintem ez nonszensz, még akkor is, ha most magamra húzom az antiliberalizmus vádját. Tehát vagy kell hozzá valamilyen származás, hogy legalább a nagypapa horvát volt, vagy kell hozzá valami nyelvtudás. Azt is elfogadom, hogy noha mondjuk én nem vagyok bolgár, de szimpatizálok a bolgár kultúrával, a bolgár művészettel, megtanulok bolgárul és közösséget érzek a bolgár nemzetiséggel, akkor tagja lehessenek a bolgár nemzetiségnek. Na de bocsánat, ha nekem egyetlen bolgár őszám nincs, egy árva szót nem tudok bolgárul, fogalmam sincs a bolgár kultúráról, történelemtől értelemszerűen azt mondom, hogy márpedig bolgár nemzetiségű vagyok, és egyébként indulni akarok Karakószörcsögfelsőn a bolgár nemzetiségi választáson, ez szerintem sem normális.

Itt a kérdés csak az, hogy a magyar állam nyilván nem húzhatja magára azt a felelősséget, hogy a magyar állam tulajdonképpen korlátozza vagy szűkíti a jelenlegi liberális törvényt a tekintetben, hogy ki lehet román, ki lehet horvát, ki lehet szerb. Azért mondom, beszéljünk őszintén: ezt az ódiomot nem tudjuk magunkra húzni, hogy utána nekünk essenek Brüsszelben, hogy tessék, nem elég, hogy a magyar állam a kisegyházakat üldözi, de még a nemzetiségeket is üldözi azért, hogy önkényes módon kirekeszt embereket abból a lehetőségéből, hogy a románsághoz sorolják magukat.

Azt tudom mondani önöknek, hogy ha a magyarországi nemzetiségek - szívesen biztosítunk szakértői háttérrel - egy nemzetközi jogi szempontból értelmes és vállalható javaslatot tesznek, amivel én messzemenően egyetértenék, mert egyébként én tényleg antiliberalis vagyok e tekintetben is, hogy ahhoz, hogy valaki egy nemzetiséghez tartozzon, az nem egy alanyi jog, ugyanúgy szerintem az sem alanyi jog, hogy valaki egy egyházzal tartozzon. Ahhoz, hogy valaki egy egyházzal tartozzon, részint az kell, hogy ő tagja akarjon lenni annak az egyháznak, és az is, hogy az adott egyház őt elfogadja tagjának, ugyebár. Ugyanúgy szerintem egy nemzetiség vonatkozásában is valamilyen objektív szempontok a józan ész alapján megkövetelhetők. Csak annak nem tehetem ki még egyszer a kormányt, hogy úgy tűnjünk fel a nemzetközi porondon, hogy valamilyen jogot szűkítünk, valamilyen jogot veszünk el, és önkényesen a magyar állam beavatkozik az állampolgárai szabad identitásválasztásába. Amennyiben akár a választással, akár a nemzetiséghez tartozás definíciójával kapcsolatban nemzetközi jogi szempontból vállalható javaslat van, akkor önök bennem partnerre találnak. Bocsánat, hogy ennyire nyers voltam, illetve csomagolás nélkül mondtam, de értik, vannak olyan dolgok, amelyeknek nem tehetjük ki a kormányt.

Ugyanakkor én is úgy látom, többször szóltak román részről évtizedek óta, hogy ahogy van az eklézsiabiznisz, ugyanúgy van az etnobiznisz is. Hogy mondjam, láttunk már olyat, amikor jól szervezett családok megjelentek egy településen, mert ráéreztek, hogy egy kis pénzhez tudnak jutni. Akkor hopp, alapítanak egy egyházat, és hopp, hirtelen, miután nemzetiségként nehéz egy tizennegyediket az Országgyűlésen keresztül víve elfogadtatni, de egy létező nemzetiségre azt mondani, hogy egy adott faluban, ha kellően szervezett ez a társulat, akkor hirtelen meg tud jelenni, mint az adott nemzetiség tagja, és egy végtelenített vita van belőle. Ennek a kiszűrésére abszolút partner vagyok, és várom a javaslatokat.

A Paulik Antal által elmondott dolgok tekintetében ideírtam, hogy átszervezés és Miniszterelnökség, de fogalmam sincs, mire gondoltam. *(Jelzésre:)* Igen, igen, itt vannak a kitűnő barátaink. Érdemi változás nem lesz. Miután Attila elhagyott minket - de megbocsátunk neki *(Derültség.)*, és most már tényleg nem akarlak bántani -, magán a struktúrán nem lesz változás, ugyanebben a szervezeti keretben lesz, csak a Miniszterelnökség vonatkozásában. Ebből is látszik, hogy mennyire szeretnek.

Varga Szimeon barátunknak mondom, hogy az október 19-ét kőbe véstük.

Giricz Verának válaszolva, a görögkatolikus egyház vonatkozásában van egy szoros együttműködés. Fülöp püspök úrnak ez amúgy is szívügye. Ez egy jó példa arra, ahol az egyházi ügyek a nemzetiségi üggyel szorosan együtt vannak. Püspök úr már mondott nekem valamit, csak nem teljesen emlékszem, hogy mit, mert ha a püspök úr is megjelenik, akkor látom a feje fölött a nullákat a kérések tekintetében *(Soltész Miklós: De előtte még van egy szám. - Derültség.)*, igen, de azt nem merem megmondani. *(Derültség.)* Végső soron ez a dolga, érted, a hívek szempontja, ráadásul minél aszketikusabb valaki, annál nagyobb bátorsággal mondhat a nyáj érdekében számot. Fülöp püspök úrnál aszketikusabb ember nem sok van, ezért nagy bátorsággal mond számokat. A lényeg az, hogy említett nekem valamit ezzel kapcsolatban, akkor majd megbeszéljük és perfektuáljuk. *(Giricz Vera: Köszönöm szépen.)* Köszönöm szépen.

Farkas Félixnek örömmel vagy megnyugtatóként mondom, hogy akár a Cziffra György kulturális intézet vonatkozásában, akár a holokauszt emlékhely vonatkozásában ott lesz Attila, Latorcai Csaba államtitkár úr is, úgyhogy jó kezekben van. Hadd mondjam azt, hogy tudatos volt az a döntés, hogy mondjuk identitás szempontjából, kulturális szempontból a roma nemzetiség itt van nálam, de egy csomó más - felzárkóztatás és egyéb - ügyben marad a Zolinál, illetve nyilván az államszervezetnek megfelelően, de nyilván Zoli védőszárnyai alatt ott lesznek. Ennek az értelme az, hogy a magyarországi cigányság tekintetében vannak olyan típusú dolgok, ami kultúra, identitásörzés és így tovább, és vannak kifejezetten szociális természetű dolgok, amelyek nem kapcsolódnak a 12 másik nemzetiséghez, ezért értelmetlen dolog lenne itt kezelni valamit, ami speciálisan a cigányságnak egy más típusú támogatása. Ezért ott lesz még egy plusz háttér. Ebben a két dologban, az intézet és a holokauszt emlékhely vonatkozásában figyelünk, és jó kezekben lesz, mert Attila és Csaba ott van.

Rónayné Slaba Ewa hozzászólása vonatkozásában azt mondanám, hogy szintén a létező legjobb helyen vannak, mivel Pavel minorita atya kapcsán ez már szóba került, azáltal az a rész rendben lesz, és az óvoda vonatkozásában ugyanezt tudom megismételni.

Őszintén szólva, nyugdíjügyben el nem tudom képzelni, hogy ez hogyan lehetséges, ha csak nem úgy, hogy Lengyelországból is valami adatok beszerzésről van szó, bár EU-n belül elég döbbenetes, hogy ez ilyen komplikált. Nem akarok hazabeszélni, de Mészáros József is KDNP-s, akihez most a teljes állami kincstári ügyek tartoznak, ő a nyugdíj főnöke, úgyhogy Mészáros Józseffel beszélni fogunk, hogy mi ennek a megoldása. Ha esetleg konkrétan ide tetszik adni egyet, akkor megnézzük in concreto azt az ügyet és meglátjuk, hogy mennyi benne az eseti és az általánosítható. Ha általános az ügy, akkor megpróbáljuk általánosan kezelni. Azt nem tudom, hogy meg tudjuk-e oldani, de ha valaki meg tudja oldani ebben az országban, akkor az a Mészáros Jóska.

Sianos Tamás vonatkozásában: nem titkolt dolog, hogy a Károlyi-palota nekem szívügyem volt. Azt gondolom, a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátusnak ezzel Hierotheos óta tartozik a magyar állam, csak hogy a történelmi távlatokat megalapozzuk, de ez ténylegesen így is van. Ott a probléma az, hogy volt egy pár

lakott lakás, ahol a lakók elkezdtek felfelé srófolni az árat, ahogy az lenni szokott. A MÁV-zenekart, azt hiszem, sikerült megoldani, úgyhogy amint a jogi dolgokra pontot teszünk, és nem fogunk filléreskedni, de itt van egy határ, hogy mondjam, ami fölött nem lehet nyereszkedni a magyar államon, tehát amint ezeknek az ügyeknek a megoldása meglesz, akkor elkezdjük az egész felújítását. Azt gondolom, itt az a fontos, hogy valóban funkcióval tudjuk minél inkább megtölteni. Őszentsége megígérte nekem, hogy egyfajta keleti akadémiát fog idehozni a bizantinológia vonatkozásában. A spiritualitás tekintetében is még Athosz hegyén ígéretet kaptunk arra, hogy az athoszi lelkiség ránk fog sugározni, ami mindannyiunkra ráfér egyébként felekezeti hovatarozástól függetlenül, beleértve a protestáns testvéreinket is.

Szuperák Brigitta tekintetében: két dolgot tudok mondani. Itt is van egy egyházi kérdés hasonló vonatkozásban. Szerintem beszéljük át, hogy a kettő hogyan kapcsolódik egymáshoz. A kettőt együtt kezeljük, és akkor ezt meg fogjuk tudni oldani. Nagyon fontos itt is annak deklarációja, hogy nekünk mint magyar államnak, az ukrán kormánnyal van vitánk, de semmilyen vitánk nincs a magyarországi ukránsággal, sőt az ukrán néppel sincsen semmilyen vitánk. Sőt, az ukrán néppel megint csak egy történelmi sorsközösségben vagyunk, nem véletlen, hogy Antall József elsőnek ismerte el Ukrajna szuverenitását. Ott egy politikai vita van egy adott ukrán kormányzati politikával, ami - személy szerint meggyőződésem - nem szolgálja Ukrajna érdekét sem, de azt a distinkciót mindig meg kell tenni, hogy az ukrán kormánnyal való vitánkból semmi nem következik az ukrán nép vonatkozásában, ezért mindazokat a programokat, mint az ukrán gyerekek nyaraltatása és a többi, természetesen folytatni fogjuk. Ahogy az ukrán kormányt, az éppen aktuális ukrán kormány éppen aktuális politikáját nem keverjük össze az állandó ukrán néppel, ugyanúgy végképp nem keverjük össze a magyarországi ukránsággal. Úgy gondolom, ez a legtermészetesebb, fontos ezt demonstrálni és deklarálni.

Ritter Imre elnök úrnak válaszolva, a civil szervezetek - helyesen - nincsenek nálam, mert a tekintetben semmiképpen sem állíthatnám a szakralitást még átvitt értelemben sem. A civil szervezeteket csinálja, aki tudja. Nem egy hálás terület. De azt mindenképpen megígérhetem, hogy ahogy egyébként vannak egyházi civil szervezetek, mit tudom én, a cserkészek, Kolping, ugyanúgy a nemzetiségi civil szervezetek különleges figyelmet és védelmet fognak kapni. Ha mód van rá, jöjjenek, nézzék át, és ha egyszerűbb, hogy jöjjenek, akkor jöjjenek. Van egy csomó olyan típusú dolog, ami papíron civil szervezet ugyan, de gyakorlatilag vagy az adott egyházhoz, vagy az adott nemzetiséghez kapcsolódik. Ha az direkt módon kapcsolódik az adott nemzetiséghez, akkor semmi problémát nem látok, hogy jöjjenek, de Miklós megnézi egyenként (*Soltész Miklós: Nem ígérem, annyian vannak.*), vagy keresel valakit, aki átnézi egyenként. Ha valamit kihagytam... (*Fülöp Attila: Akkor változtatnánk, ha javítani tudnánk, de nem tudunk.*) Azt mondta, hogy akkor változtatnánk, ha javítani tudnánk, de nem tudunk. Én mindig nagy elismeréssel voltam irántad - tölthetek neked egy kis vizet?

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterjelölt úrnak a részletes válaszokat és a tájékoztatást. A meghallgatás után szavazunk a jelölt kinevezésének támogatásáról. Felteszem a bizottságnak a kérdést: aki dr. Semjén Zsolt tárca nélküli miniszterjelölt miniszteri kinevezését támogatja, kérem, kézfeltartással jelezze! (*Szavazás.*) Köszönöm. Ki tartózkodik? (*Szavazás.*) Ki van ellene? (*Szavazás.*) Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal egyhangúlag támogattuk.

Köszönöm miniszter jelölt úrnak még egyszer a tájékoztatást. Jó egészséget kívánok a közös eredményekhez és munkához! A miniszterjelölt úr és küldöttsége távozásáig 5 perc szünetet rendelék el. *(Dr. Semjén Zsolt: Köszönöm szépen.)*

(Szünet: 12.22 - 12.27)

Egyebek

ELNÖK: Az előző napirendi pontot lezártuk. A 2. napirendi pont az egyebek. Egyrészt elnézést, hogy kicsit túl szigorú volt ez az egy perc, én csak azt akartam ezzel érzékelteni, és köszönöm mindenkinek, hogy szerintem most az volt a fontosabb, hogy miniszterjelölt úr véleményét és elképzeléseit meg tudjuk hallgatni, és örülök, hogy ilyen részletesen kifejtette és válaszolt is. Azt gondolom, a továbbiakban lesz bőven lehetőségünk arra, hogy a saját céljainkat, problémáinkat, gondjainkat is közvetítsük felé. Köszönöm mindenkinek a hatékony együttműködést.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy szükség szerint fogunk ülésezni. Egyelőre pénteken 11 órakor lesz a következő plenáris ülés. Nem tudom még, hogy a Házbizottságnak mikor lesz ülése. Ott fogják meghatározni, hogy hogyan alakul majd a plenáris ülések menetrendje és ehhez kapcsolódóan a bizottsági ülések menetrendje. Az biztos, hogy jövő héten nem lesz - a jelenlegi ismereteim szerint - bizottsági ülés.

Ugyanakkor előkészítenénk pár olyan dolgot, amit már biztosan tudunk. Ilyen például a 2019. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat, amely elvileg a közeljövőben benyújtásra kerül, ezért nekünk is elő kell készíteni és összeszedni a javaslatokat ezzel kapcsolatban az országos önkormányzatoktól. A héten, de legkésőbb jövő hét elején ehhez segítségül ki fogok majd küldeni egy bizonyos menetrendet, hogy milyen témakörökben, milyen elvek alapján kérnénk azt, hogy minden országos önkormányzat átbeszélje az igényeit és ezt utána egy összerakható, ellenőrizhető és indokolható módon lehessen majd összesíteni témánként.

A másik: a Házbizottság első ülésén nyitott volt a szándék arra, hogy a nemzetiségi bizottságnál a jelenlegi egy alelnök helyett több alelnök lehessen. Kissné Köles Erikának erre vonatkozóan már konkrétan is megnézték a szükséges módosításokat. Ezt meg fogjuk tenni a következőkben.

Át kell majd néznünk az összes delegálást, miszerint a nemzetiségi támogatásokat elbíráló bizottságba három jelöltet adott a nemzetiségi bizottság, szószólót, azonban közülük ketten már nem tagjai a bizottságnak. Meg kell erősíteni a Hungaricum Bizottságban Szimeont, aki ott van és lehet továbbra is. Ugyanígy át kell gondoljuk majd, hogy az Interparlamentáris Unióban ki melyik bizottságban, illetve kétoldalú baráti társaságban vesz részt és ugyanígy majd a saját albizottsági felállásunkat. Sok olyan dolog van, amit most látunk, hogy rövid időn belül meg kell majd csinálni. Azt gondolom, erről a jövő hét utáni héten fogunk majd beszélni, ha tudjuk, hogy mi a hivatalos program, azzal összekötve tárgyalási szinten előkészítünk majd javaslatokat és a hivatalos programokhoz csatolva csinálnánk informális egyeztetést és előkészítést ezekben a dolgokban.

Ugyanígy szószólónként három állandó belépőt lehet igényelni a munkatársaknak. Kérem, hogy ezt majd mindenki a titkárság felé jelezze. A bizottságnak is van lehetősége négy belépő igénylésére elsősorban akkor, ha minisztériumtól érkezik, vagy olyan külső, aki nem egy nemzetiséghez tartozik. Ezt a bizottságnál is lehet jelezni, ha ilyen igény van.

A szószólói laptopok átvételére a héten lesz időpont és az ezzel kapcsolatos oktatásra is. Kérem, hogy ezt majd mindenki egyeztesse a titkárságon, személy szerint a szószólók és a szakértők.

Átfogóan kérnék mindenkit arra, hogy a bizottság munkatervének és munkarendjének összeállításához mindenki a saját jegyzeteit, a lerakott dolgait átnézve állítsa össze a javaslatait és küldje be. Erre is ki fogunk küldeni majd egy bekérő levelet.

Körülbelül ennyit szerettem volna az egyebekben elmondani azzal, hogy bár a bolgárokat leszámítva az országos elnökök elmentek (*Sianos Tamás: Tőlünk is itt van..*) - bocsánat, éppen nem láttam az arcát -, az elején említettem, hogy szeretnék lényegesen szorosabb és folyamatos együttműködést a magyarországi nemzetiségek országos szövetségével, az elnökökkel, közgyűlésekkel. Ennek az egyik lépcsője az lesz - ezt a titkárság munkatársaival megbeszéltem -, hogy a továbbiakban minden, a bizottság elé kerülő anyagot minden esetben automatikusan minden országos önkormányzatnak kiküldenek. Kizárólag akkor nem, ha én személy szerint kérem, vagy ne adj' isten, megtiltom. De ha nem beszélünk róla, akkor automatikusan minden anyag, amit a szószólók megkapnak, kimegy az országos önkormányzatoknak is. Azt gondolom, ez így természetes. Ha ez korábban nem volt mindig így, akkor ezen változtatunk és a továbbiakban nem kérdés, hogy minden anyag ki fog menni az országos önkormányzatoknak is. Én ennyit szerettem volna elmondani az egyebekben.

Kérdezem, hogy kinek van az egyebekben felvetése. (*Jelzésre:*) Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Ez most már bevett gyakorlat lesz nekem, két kérdésem lenne. Az egyik a költségvetési tervezést érinti. Konkrétan: minden költségvetési tervezésnél mi általában, illetve kizárólagosan az országos önkormányzatokkal folytattunk egyeztetéseket. Rajtuk keresztül lehetett, és tudom, hogy most is, hogy rajtuk keresztül lehet pénzhez jutni. Például nálunk felmerült olyan, hogy a helyi önkormányzat beruházna teljesen értelmes dologra. Ez akkor helyben egyeztetést igényel, vagy adott esetben megjelenhet ez egy újabb gyakorlat szerint mondjuk itt?

A másik kérdésem a civilekre vonatkozik. Civil szervezet - konkrétan országos hatáskörű szervezet - mennyire folyamodhat mondjuk a bizottsághoz adott esetben egy beruházás esetében? Nekünk van egy keretösszegünk, amely papírforma szerint őket is érinti.

Még egy kérdésem van. Egyik sem könnyű, de ez lesz a legnehezebb. Esetleg a szószólók egy vendég-parkolókártyát... (*Jelzésre:*) Már látom a reakciót, de azért én befejezem a kérdésemet: egy vendég-parkolókártyát a Ház elé vagy a Parlamentbe nem kérhetnének-e a szószólók? Ebből nem lenne visszaélés, viszont időnként elég kellemetlen, hogy valaki érkezik hozzám és megmutathatom neki, hogy oda parkolhat. Nem tudom, nyilván ez nem egy nap, nem egy hét, hanem lehet, hogy két év. Azt is tudom, hogy a Parlament alatti parkolóhelyek általában elég lazán feltöltöttek. Amikor bejutunk oda, akkor azért látom, hogy nem sok autó van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Más felvetés van-e? (*Jelzésre:*) Elnézést kérek, nem tudom, miért, valahogy a János bennem maradt, nem ígérem... (*Derűltég.*) Nem ígérem, hogy nem fordul elő a későbbekben is tévedés, de próbálok átállni a Józsefre. Elnézést kérek! Szolga József, tessék!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Kérdésem van. Varga Mihály miniszterjelölt úr meghallgatása most van, és nem vagy ott.

ELNÖK: Nem tudok két helyen lenni egyszerre.

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Akkor nincs ott, csak szerettem volna egy-két gondolatot felvetni.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Paulik Antal!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Én is ehhez kapcsolódnék. Hallgat-e még meg a bizottság minisztereket? Mondjuk az EMMI-minisztert szívesen meghallgattam volna, de ezek szerint nem tudjuk. *(Közbeszólások: Nem.)* Sajnálom.

ELNÖK: Azt elrendelik, hogy kit hallgathatunk meg, nem a mi kérésünkön múlik. A költségvetési bizottságban pedig sajnos pont úgy volt, hogy Varga Mihály van másodsor, őt hallgatták meg fél tizenegyől, tehát nem tudtam menni, helyettesítési megbízást adtam le, hogy ne érje szó a ház elejét, de én azt gondolom, jó kapcsolat volt vele, és majd megkeressük a módját, hogy vele is le tudjunk ülni egyszer. *(Jelzésre:)* Varga Szimeon!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Nekem csak az lenne a kérésem, hogy Imre, említetted az elején, hogy a bizottságok, albizottságok alakulásával kapcsolatban egyeztetésre kerül sor. Én az ügyben tenném fel a kérdést először is, hogy az előző évhez, gyakorlathoz képest mindenki részt vett egy parlamenti bizottságban, ezzel kapcsolatban gondolom, később térünk rá.

ELNÖK: Igen.

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Akkor jól értettem, köszönöm szépen. Még egy olyan felvetésem lenne, hogy ahogy mi majd jelentkezünk és részt veszünk más parlamenti bizottság munkájában, az lenne a javaslatom, hogy mi is javasoljuk a frakciók részére, hogy ők is delegáljanak személyeket a mi bizottságunkba, ezáltal a kapcsolattartás és az információcsere gyorsabban valósulna meg, amennyiben ez elfogadásra kerül. Köszönöm.

ELNÖK: Sianos Tamás!

SIANOS TAMÁS görög nemzetiségi szószóló: A nemzetiségi pályázatokkal kapcsolatosan szólnék. Tavaly időben lettek kiírva a pályázatok, ugyanakkor a pénzek kifizetése még mindig nem történt meg. *(Giricz Vera: A civileket már kifizették.)* Nem minden pénz van kifizetve, például a kulturális tevékenységeknél még mindig nincsenek kifizetve. Akkor semmi értelme nincsen tulajdonképpen, ha kiírják előtte, utána meg nem kapjuk meg a pénzt.

ELNÖK: Nem tisztem válaszolni, mert felvetések, de röviden annyit, hogy a költségvetés miatt lényeges kérdés. Onnan kezdve, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok is vehetnek át intézményeket és nemzetiségi egyesületek is vannak, amelyek tájházat vagy egyéb dolgokat csinálnak, abba a bizonyos nemzetiségi beruházási keretbe én kezdettől fogva beleértettem a civil szervezeteket is, amelyek fenntartói valamilyen nemzetiségi épületnek, és természetesen a helyi nemzetiségi önkormányzatokat, amelyek pedig oktatási, kulturális, nemzetiségi intézményt tartanak fenn. Próbáltam is, amit lehet, betenni ebbe a beruházási keretbe, ezzel együtt az elmúlt időszakokban elsősorban az országos önkormányzatok által

fenntartott intézmények saját infrastruktúrájának a fejlesztésére volt, ami ugyanúgy jogos volt, félreértés ne essék, de mivel korlátozott volt, ezért nagyon kevés helyi nemzetiségi önkormányzat vagy nemzetiségi egyesület került bele. Az lesz az egyik prioritás, hogy ezt a keretet nagyságrendekkel emeljük és minél több helyi nemzetiségi egyesület, illetve önkormányzat kerüljön bele, amely fenntart valamilyen intézményt, gyűjteményt, egyebet.

Az, hogy közvetlenül a NEB-hez forduljanak az igényekkel, lehet, amit utána beleteszünk, ha az országotól nem jut el, vagy egyéb, azt el tudom képzelni. Nyilván nekünk nincs keretünk, tehát ez csak az országos, illetve ezeknek a kereteknek a felosztása a mi javaslataink alapján miniszteri hatáskörben volt eddig, de figyelembe vették a javaslatunkat.

A parkolókártya kérdését megpróbáltam Gergelynek és korábban Csanádnak is, de nem tudtam elintézni. Ez nem jelenti azt, hogy ne fussunk neki még egyszer. Lehet, hogy valamit el tudunk érni, megpróbáljuk megint. Korábban mereven elzárkóztak, de hátha változik. Korábban elzárkóztak attól is, hogy a Parlamentben legyen a nemzetiségi bizottságnak egy kisebb tárgyalója vagy egy olyan helyiség, ahol össze tudunk jönni egy informális beszélgetésre, vagy ha valakinek vendégei jönnek, azzal le tudjanak ülni, ez elől is elzárkóztak, de most Bakos Emil főigazgató úr is ígéretet tett, hogy amint a kormány átköltözik a Várba - ez elvileg augusztusban meglesz -, akkor biztosítani fogják ezt részünkre, tehát mondjuk akkor előre tudunk lépni ugyanígy a parkolókártya tekintetében is.

A NEMZ-kifizetésekre vonatkozóan annyit, hogy azt már elértük, hogy karácsony és újév helyett szeptemberben írják ki, ehhez képest azért is fontos, hogy a bírálóbizottságba delegáljunk tagokat, hogy a kiértékelés és a döntés minél hamarabb meglegyen. Az egyik alapvető cél lenne, hogy magát az elbírálás folyamatát és a kifizetés folyamatát felgyorsítsuk. Most már a kiírás rendben van, időben van, szeptember közepén, azzal minden rendben van, csak a másik részét kell még. Erre szerettem volna reagálni.

Ha nincsen más, akkor én még annyit mondanék, hogy mindenkinek odaadtam a meghívót a Budaörsi Passióról. Szombaton lesz a német premier, vasárnap a magyar premier és június 3-ig, Úrnapjáig, vasárnapig játszunk Budaörsön, a Kőhegyen. Kérem, mindenki jelezze a jegyigényeket! Szerencsére elég rendszeren fogynak a jegyek, úgyhogy minél előbb kérem, hogy jelezzétek. Szeretettel várunk mindenkit!

Az ülés berekesztése

Ha más felvetés nincs, akkor az ülést bezárom. Amint lesz információ, mindenkit keresni fogok. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 45 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika